

Số: /KH-UBND

Krông Nô, ngày tháng 4 năm 2023

KẾ HOẠCH

Triển khai thực hiện Đề án “Bảo tồn phát huy thổ cẩm truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số M’Nông, Mạ, Ê đê, Thái, Dao gắn với phát triển du lịch tỉnh Đắk Nông giai đoạn 2023-2025” trên địa bàn huyện

I. CĂN CỨ XÂY DỰNG KẾ HOẠCH

- Quyết định số 777/QĐ-BVHTTDL ngày 04/4/2022 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc công bố Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia nghề thủ công truyền thống, nghề dệt của người M’Nông tỉnh Đắk Nông.

- Chương trình số 27-CTr/TU ngày 24/9/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về việc thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XII về sưu tầm, nghiên cứu, bảo tồn và phát huy các loại hình di sản văn hóa phi vật thể có nguy cơ thất truyền của đồng bào các dân tộc thiểu số tại chỗ, giai đoạn 2021-2025.

- Quyết định số 46/QĐ-UBND ngày 13/01/2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Nông về việc Phê duyệt Đề án Bảo tồn phát huy thổ cẩm truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số M’Nông, Mạ, Ê đê, Thái, Dao gắn với phát triển du lịch tỉnh Đắk Nông giai đoạn 2023-2025.

- Chương trình số 26-CTr/HU ngày 12/10/2017 của Ban Thường vụ Huyện ủy về thực hiện Chương trình hành động số 20-CTr/TU ngày 07/8/2017 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 16/01/2017 của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

- Kế hoạch số 44/KH-UBND ngày 02/3/2021 của UBND huyện Krông Nô về việc bảo tồn phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể người M’Nông gắn với phát triển du lịch huyện Krông Nô.

II. MỤC TIÊU TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Mục tiêu tổng quát

- Bảo tồn, phát huy thổ cẩm truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số M’Nông, Mạ, Ê đê, Thái, Dao gắn với phát triển du lịch huyện Krông Nô đáp ứng mục tiêu “văn hóa vừa là mục tiêu, vừa là động lực phát triển” góp phần cho sự phát triển bền vững văn hóa các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện. Đưa sản phẩm thổ cẩm truyền thống phổ biến hơn trong cuộc sống của đồng bào các dân tộc thiểu số, đi vào ý thức thẩm mỹ và ý thức tự giác của các dân tộc, có lòng tự hào đối với văn hóa truyền thống các dân tộc trên địa bàn.

- Thực hiện công tác bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện, xây dựng môi trường và đời sống văn hóa lành mạnh, nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân được xác định trong Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện lần thứ VIII, nhiệm kỳ 2020-2025.

- Định hướng phát triển sản phẩm du lịch theo hướng bền vững, gắn với bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc, trong đó phát triển các sản phẩm thổ cẩm truyền thống để đáp ứng nhu cầu phục vụ du khách.

- Bảo vệ, gìn giữ, kế thừa và phát huy có chọn lọc giá trị di sản của các loại hình thổ cẩm truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số M'Nông, Mạ, Ê đê, Thái, Dao trên địa bàn huyện, nhằm đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa tại địa phương.

2. Mục tiêu cụ thể đến năm 2025

- 50% trở lên các bon, buôn đồng bào các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện được kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể về nghề thủ công truyền thống, nghề dệt của người M'Nông, Mạ, Ê đê, Thái, Dao.

- 50% nghệ nhân trở lên tại các bon, buôn có nghề dệt thổ cẩm được tham gia các lớp tập huấn kỹ năng bảo tồn, phát huy thổ cẩm truyền thống các dân tộc thiểu số, kỹ năng ứng dụng trên các sản phẩm thủ công mỹ nghệ để phục vụ khách du lịch.

- 50% nghệ nhân trở lên tại các bon, buôn được tham gia lớp truyền dạy kỹ năng làm nghề dệt thổ cẩm truyền thống các dân tộc thiểu số.

- Xây dựng ít nhất 01 mô hình bảo tồn và phát huy thổ cẩm truyền thống các dân tộc thiểu số (trưng bày, giới thiệu và bán sản phẩm về thổ cẩm truyền thống).

- Xây dựng ít nhất 01 mô hình tổ hợp tác dệt thổ cẩm nhằm bảo tồn và phát triển dệt, sản xuất, may sản phẩm, trang phục thổ cẩm truyền thống và hàng thủ công mỹ nghệ tại một số điểm đến phục vụ khách du lịch; được trang bị khung dệt cải tiến, trang thiết bị.

- Tham gia ít nhất 01 cuộc Liên hoan trình diễn trang phục các dân tộc thiểu số (trình diễn trang phục truyền thống và trang phục cách tân có sử dụng thổ cẩm) cấp tỉnh.

- Tham gia trình diễn trang phục truyền thống và cách tân làm từ thổ cẩm của các dân tộc thiểu số gắn với các sự kiện của địa phương, của tỉnh.

- Phối hợp tổ chức cho học sinh tại Trường Phổ thông dân tộc nội trú THCS và THPT Krông Nô triển khai mặc trang phục truyền thống 02 buổi/tuần và mặc trang phục truyền thống vào các dịp lễ, tết, ngày hội.

- Xây dựng ít nhất 01 mô hình sản phẩm thời trang thổ cẩm phục vụ khách du lịch thông qua chương trình liên hoan âm nhạc, lễ hội... tại địa phương.

III. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Đối với bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống nghề dệt thổ cẩm

- Tuyên truyền vận động đồng bào các dân tộc thiểu số, nhất là những người trong độ tuổi lao động, thanh thiếu niên, người già, người có uy tín trong cộng đồng về ý nghĩa và tầm quan trọng của việc bảo tồn, phát huy thổ cẩm truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch trên địa bàn; tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về bảo tồn nghề dệt thổ cẩm truyền thống, các chính sách ưu đãi để họ tự giác, tích cực tham gia bảo tồn, lưu giữ những nét hoa văn, những sản phẩm thổ cẩm truyền thống độc đáo và tham gia học nghề, học việc phục vụ bản thân, gia đình và tạo công ăn việc làm tăng thu nhập. Công tác tuyên truyền được thực hiện bằng nhiều hình thức, thông qua loa phát thanh, trang mạng xã hội, các cuộc họp của thôn, buôn, bon; niêm yết tại các khu vực trung tâm, nhà văn hóa cộng đồng và ở các trường học trên địa bàn huyện.

- Sử dụng hoa văn truyền thống trên các sản phẩm thổ cẩm của các dân tộc thiểu số để thiết kế trên các trang phục hiện đại như: Trang phục cưới, trang phục dạ hội... và trên các vật dụng khác như tấm trải giường, khăn trải bàn, cà vạt, túi, ví... Tổ chức giới thiệu trưng bày sản phẩm thổ cẩm tại cộng đồng các dân tộc, thông qua các hội thảo, thông qua việc tổ chức các lễ hội...

- Thường xuyên tổ chức các lớp truyền dạy kỹ năng dệt thổ cẩm, cách trang trí hoa văn thổ cẩm trên nền vải và kết hợp đưa nội dung truyền dạy kỹ năng dệt thổ cẩm vào các trường học, trước mắt trong trường dân tộc nội trú trên địa bàn huyện. Đồng thời, sưu tầm để bảo tồn các mẫu hoa văn đặc trưng của từng dân tộc bằng phương pháp chụp lại hoa văn đã được định vị trên sản phẩm thổ cẩm và mã hóa từng loại hoa văn để lưu giữ lại.

2. Đối với phát triển các mô hình văn hóa truyền thống nghề dệt thổ cẩm

- Thực hiện phát triển nghề, làng nghề thổ cẩm truyền thống của địa phương theo hướng phát triển nghề, làng nghề thổ cẩm truyền thống tại chỗ mang đậm nét truyền thống văn hóa dân tộc thiểu số. Việc quy hoạch phát triển nghề, làng nghề thổ cẩm truyền thống phải gắn kết với phong tục tập quán và nguồn lao động tại chỗ của địa phương; đồng thời gắn kết với các hoạt động du lịch, xây dựng nông thôn mới với phát triển ngành, nghề tiêu thủ công nghiệp nhằm góp phần nâng cao giá trị sản phẩm của nghề, làng nghề thổ cẩm truyền thống.

- Xây dựng thổ cẩm thành sản phẩm đặc thù của địa phương, mở các lớp học hoặc tham gia các lớp tập huấn nghề dệt, đa dạng hóa mẫu mã sản phẩm và giới thiệu sản phẩm tại các hội chợ, triển lãm, lễ hội... Tạo không gian trưng bày sản phẩm thổ cẩm tại các điểm du lịch nhằm đáp ứng nhu cầu cho du khách tham quan, trải nghiệm và mua sắm, tạo cầu nối để đưa khách hàng đến với mặt hàng giàu bản sắc này.

- Tổ chức sưu tầm những bộ trang phục cổ, những tấm thổ cẩm xưa có trang trí hoa văn tinh xảo để trưng bày trong không gian văn hóa thổ cẩm đặc trưng tại cộng đồng; mua lại các bộ sưu tập trang phục, vật dụng bằng thổ cẩm của các dân

tộc thiểu số cùng với các bộ khung dệt quý hiếm là một giải pháp cần thiết nhằm có được những hiện vật trưng bày phục vụ cho du khách tham quan, thưởng ngoạn.

- Nâng cao nhận thức cộng đồng về sự bảo tồn và phát triển của nghề dệt thổ cẩm. Phát huy vai trò của Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp trong việc vận động Hội viên, các chị em phụ nữ trong phát triển nghề dệt thổ cẩm, vận động Hội viên, chị em phụ nữ là nghệ nhân am hiểu về nghề dệt thổ cẩm truyền thống và có kỹ năng truyền nghề để truyền dạy cho các thế hệ trẻ biết dệt thổ cẩm, đặc biệt là những cách trang trí hoa văn thể hiện trên tấm thổ cẩm; đồng thời vận động các Hội viên, chị em phụ nữ tích cực tham gia các hoạt động văn hóa, lễ hội có mặc trang phục truyền thống... nhằm khẳng định sắc thái riêng của mỗi dân tộc.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

Kinh phí thực hiện được bố trí từ ngân sách nhà nước theo phân cấp ngân sách và các nguồn huy động hợp pháp khác theo quy định của pháp luật. Ưu tiên thực hiện lồng ghép nhiệm vụ với các Chương trình mục tiêu quốc gia, Chương trình và Kế hoạch khác có liên quan đang triển khai trên địa bàn huyện.

Hàng năm, căn cứ nhiệm vụ được phân công, các đơn vị xây dựng dự toán kinh phí thuộc nhiệm vụ ngân sách nhà nước gửi Phòng Tài chính - Kế hoạch thẩm định, trình UBND huyện xem xét phê duyệt, phân bổ kinh phí thực hiện các nhiệm vụ.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Văn hóa và Thông tin

- Chủ trì, phối hợp với các ngành, đơn vị, địa phương tham mưu Ủy ban nhân dân huyện triển khai có hiệu quả các nội dung của Kế hoạch này; theo dõi tổng hợp, tham mưu UBND huyện báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch gửi Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Ủy ban nhân dân tỉnh theo quy định.

- Phối hợp nghiên cứu, tham mưu Ủy ban nhân dân huyện trình cấp thẩm quyền ban hành cơ chế chính sách hỗ trợ các nghệ nhân trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể.

- Phối hợp với các ban, ngành, địa phương, đơn vị xây dựng Kế hoạch phát triển các sản phẩm du lịch đặc thù về dệt thổ cẩm tại các điểm đến du lịch vùng đồng bào dân tộc thiểu số phục vụ du khách; hướng dẫn các địa phương, doanh nghiệp gắn kết hoạt động du lịch với bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số.

- Đưa các nghệ nhân dệt thổ cẩm trên địa bàn huyện tham gia các lớp truyền dạy dệt thổ cẩm do cấp trên tổ chức. Đồng thời, phối hợp tổ chức các lớp tập huấn và truyền dạy các loại hình nghề dệt thổ cẩm truyền thống của dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện.

2. Phòng Tài chính - Kế hoạch

Tham mưu Ủy ban nhân dân huyện bố trí kinh phí thực hiện Kế hoạch. Chủ trì, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị cơ chế tài chính đối với những chính sách hỗ

trợ để thực hiện Kế hoạch; hướng dẫn và cấp giấy phép kinh doanh cho các doanh nghiệp, hợp tác xã đầu tư vào phát triển nghề, làng nghề dệt thổ cẩm truyền thống.

3. Phòng Dân tộc

- Chủ trì, phối hợp với Phòng Văn hoá và Thông tin tham mưu triển khai Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, giai đoạn 2021-2030 để thực hiện Dự án số 06 “Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch” đảm bảo hiệu quả và tiến độ đề ra. Đề xuất xây dựng cơ chế, chính sách bảo tồn, phát huy, phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số và triển khai có hiệu quả Chương trình phối hợp giữa hai cơ quan trong việc triển khai thực hiện các chính sách dân tộc liên quan đến các nội dung Kế hoạch này.

4. Phòng Giáo dục và Đào tạo

- Phối hợp với Phòng Văn hóa và Thông tin triển khai nội dung Kế hoạch; chỉ đạo các trường học trên địa bàn huyện tổ chức, tham gia các cuộc thi, liên hoan, giao lưu, nghiên cứu tìm hiểu về di sản văn hóa thổ cẩm trong trường học.

- Phối hợp với Phòng Văn hóa và Thông tin xây dựng và triển khai Chương trình giáo dục ngoại khóa, tài liệu giáo dục địa phương về di sản văn hóa nói chung, di sản văn hóa phi vật thể của đồng bào các dân tộc thiểu số tại chỗ nói riêng để lồng ghép giảng dạy cho học sinh.

- Tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên, sinh viên, học sinh các trường tham gia các Ngày hội văn hóa và các chương trình văn hóa nghệ thuật, trình diễn trang phục truyền thống của các dân tộc thiểu số của địa phương và của tỉnh.

5. Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội

Phối hợp với Phòng Văn hoá và Thông tin tổ chức hướng dẫn các cơ quan, địa phương ưu tiên thực hiện nhiệm vụ đào tạo, dạy nghề về may, thêu, dệt trang phục truyền thống các dân tộc thiểu số; lồng ghép các chương trình, dự án thuộc lĩnh vực của ngành để đầu tư, hỗ trợ cơ sở hạ tầng, các trang thiết bị cho các làng nghề dệt thổ cẩm truyền thống.

6. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện và các tổ chức thành viên

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của đơn vị, chỉ đạo, tăng cường công tác tuyên truyền, vận động Đoàn viên, Hội viên các cấp và các tầng lớp Nhân dân thực hiện tốt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về bảo tồn và phát triển văn hóa các dân tộc thiểu số, trong đó có văn hóa thổ cẩm trên địa bàn huyện.

7. Trung tâm Văn hoá, Thể thao và Truyền thông

Thực hiện công tác tuyên truyền về nội dung, ý nghĩa và kết quả thực hiện Kế hoạch. Chủ trì, phối hợp tổ chức các hội thi, hội diễn, các chương trình văn hóa nghệ thuật quần chúng, trong đó ưu tiên loại hình trình diễn trang phục truyền thống của các dân tộc thiểu số.

- Xây dựng chuyên trang, chuyên mục giới thiệu về di sản văn hóa nhằm tuyên truyền, quảng bá giới thiệu những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp nói chung và nghề dệt thổ cẩm của các dân tộc thiểu số nói riêng trên các kênh phát thanh, truyền hình, trang thông tin điện tử và các nền tảng truyền thông khác.

8. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

- Phối hợp xây dựng và phát triển các mô hình du lịch cộng đồng, câu lạc bộ...; phát huy hệ thống thiết chế văn hóa vùng dân tộc thiểu số, tạo môi trường thuận lợi cho đồng bào các dân tộc tham gia, sinh hoạt văn hóa, văn nghệ, xây dựng đời sống văn hóa lành mạnh và giữ gìn bản sắc văn hóa truyền thống.

- Tổ chức các hoạt động tuyên truyền về việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa. Đồng thời, vận động, khuyến khích các khu, điểm du lịch, các điểm du lịch cộng đồng đưa loại hình dệt thổ cẩm truyền thống vào phục vụ khách du lịch.

- Đánh giá kết quả thực hiện Kế hoạch, hàng năm tổng hợp, báo cáo về Ủy ban nhân dân huyện khi có yêu cầu (qua Phòng Văn hoá và Thông tin).

Trên đây là Kế hoạch triển khai thực hiện Đề án bảo tồn phát huy thổ cẩm truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số M'Nông, Mạ, Ê đê, Thái, Dao gắn với phát triển du lịch tỉnh Đắk Nông giai đoạn 2023-2025 trên địa bàn huyện Krông Nô. Các cơ quan, đơn vị, địa phương liên quan phối hợp triển khai thực hiện. Định kỳ hàng năm báo cáo kết quả thực hiện về Ủy ban nhân dân huyện (qua Phòng Văn hoá và Thông tin) khi có yêu cầu để báo cáo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Ủy ban nhân dân tỉnh./.

Nơi nhận:

- Sở VH, TT & DL (báo cáo);
- TT Huyện ủy;
- CT, các PCT UBND huyện;
- UBMTTQ và các Đoàn thể huyện;
- Các đơn vị, địa phương tại mục V Kế hoạch;
- VP HĐND & UBND huyện;
- Trang TTĐT;
- Lưu: VT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Xuân Danh